

Nr 334.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1925.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1925.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänt resereglemente ävensom i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 128.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 13 februari 1925 dagtecknad proposition nr 95) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag begärt riksdagens yttrande över ett propositionen bilagt förslag till allmänt resereglemente.

Ifrågavarande förslag till resereglemente är av följande lydelse:

Allmänt resereglemente.

1 §.

Där enligt allmän författning eller särskild föreskrift resekostnadsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning i enlighet med vad för nedannämnda tre reseklasser här finnes bestämt.

Färdsätt	Klass A	Klass B	Klass C
Järnväg	I klass plats	II klass plats	III klass plats
Fartyg	Enskild hytt med högst 2 liggplatser	Hyttplats	Salongsplats
Spårväg	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats
Omnibus	Avgift för 2 platser	Avgift för 2 platser	Avgift för 2 platser
Taxeautomobil	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.
Motorcykel, av förrättningsman personligen drivet resdon eller fot- vandring	30 öre pr km.	30 öre pr km.	30 öre pr km.
Hästs skjuts eller annat färd sätt än ovan nämnts	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.

Vid resa på järnväg utgår icke ersättning för tågbiljett till högre vagnklass än som verkligen använts.

Med fartyg avses i detta reglemente farkost, som är underkastad sjövärdighetsbesiktning av fartygsinspektionen. Vid resa å fartyg utgår icke ersättning för dyrare plats än som verkligen använts.

Till omnibus hänföres automobil i regelbunden persontrafik (s. k. linjetrafik).

Med taxeautomobil avses automobil i yrkesmässig trafik utom omnibus. Avgift för taxeautomobil beräknas efter den lägsta fastställda taxa, som för resan kunnat ifrågakomma.

Lega för häst utgår med det för orten fastställda maximibeloppet av dylik lega för kilometer räknat. Har den resande måst vidkännas resekostnad till högre belopp än maximilegan, äger han undfå gottgörelse för vad han visar sig hava utgivit.

I kilometerpenningarna inbegripes ersättning för hämtning av skjuts, åkdonslega samt s. k. beställningspenningar.

2 §.

När enligt allmän författning eller särskild föreskrift traktamentsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning med ettdera av nedannämnda traktamentsbelopp.

	T r a k t a m e n t s b e l o p p				
För dag	15 kronor	13 kronor	11 kronor	9 kronor	7 kronor
„ natt	9 „	8 „	7 „	6 „	5 „
Tillhopa för dygn	24 kronor	21 kronor	18 kronor	15 kronor	12 kronor

Dygnet räknas från klockan 12 midnatt.

Med dag avses i detta reglemente tiden mellan klockan 6 förmiddagen och midnatt, med natt den övriga delen av dygnet.

3 §.

En vid detta reglemente fogad bilaga anger, till vilken reseklass respektive befattningshavare hänföres, samt honom tillkommande trakta-
mentsbelopp (bilaga 1).¹

Befattningshavare, som icke är upptagen i nämnda bilaga, åtnjuter rese-
kostnads- och trakta-mentsersättning efter vad som gäller för närmast jäm-
förlig befattningshavare.

Den befattning, i utövning varav förrättning äger rum, men icke annan
tjänstegrad, tjänstklass, fullmakt eller värdighet är bestämmande i fråga
om den ersättning, som skall utgå.

Den, som förordnas att uppehålla högre befattning än han själv innehar,
åtnjuter ersättning efter den befattning han sålunda bestrider.

Till förrättning må icke förordnas eller kommenderas någon av högre
tjänstegrad eller tjänstklass än ärendets vikt fordrar.

4 §.

Resekostnadsersättning utgår efter det eller de olika sätt att färdas, som
för resan verkligen använts, dock att ersättningen icke må beräknas med
högre belopp än som skulle hava utgått, därest förrättningsmannen be-
gagnat sig av den väg och det färd sätt, som med hänsyn till resans ända-
mål samt för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och trakta-
mentskostnad eller eljest varit lämpligast. Vid beräkandet av denna sam-
manlagda kostnad skall trakta-mente medräknas, även om sådant icke ut-
går till förrättningsmannen av statsmedel.

Förrättningsman vare icke skyldig att färdas med omnibus i annat
fall än då han samma dag han avreser från en ort dit återkommer.

Har förrättningsman att verkställa flera förrättningar i följd, böra de
därav föranledda resorna, såvitt lämpligen ske kan, så anordnas, att kost-
naden för statsverket i största möjliga mån nedbringas.

5 §.

För färd, som ej överstiger 1 kilometer, utgår icke resekostnadsersättning.
Vid resa med annat fortskaffningsmedel än järnväg, fartyg eller spårväg

¹ Här utesluten.

utgår resekostnadsersättning allenast för färd, som äger rum utom stads, köpings eller därmed jämförligt samhälles planlagda område. Företages med ett och samma fortskaffningsmedel färd mellan ett planlagt område och ort, belägen mer än 1 kilometer utanför samma område, utgår dock ersättning jämväl för den del av färden, som äger rum inom det planlagda området.

6 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för längre väg än som verkligen tillryggalagts, där ej enligt gällande taxa avgift skall erläggas för viss minimiväglängd. I dylikt fall må jämväl kilometerpenningar beräknas för samma väglängd.

Överskjutande del av kilometer räknas såsom hel kilometer.

7 §.

Om till kostnadens nedbringande tur- och retur- eller annan dylik biljett kunnat användas och sådant låtit sig på förhand beräkna, må resekostnadsersättning icke utgå med högre belopp än som vid användande av sådan biljett skolat tillkomma den resande.

8 §.

När vid förrättningsresa två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava att färdas samma väg med taxeaomobil, hästskjuts eller fortskaffningsmedel, för vilket enligt 1 § ersättning beräknas såsom för hästskjuts, skall, där sådant låter sig göra och befinnes ägnat att nedbringa resekostnaden, den främste bland förrättningsmännen anskaffa för samtliga förrättningsmän erforderliga fortskaffningsmedel och mot ersättning förskjuta kostnaden därför, inberäknat utgifter för hämtning av skjuts, åkdonslega samt s. k. beställnings- och väntpenningar. Det åligger honom att meddela i sammanhang med resan erforderliga bestämmelser, såsom rörande färddeltagarnas fördelning på åkdon eller båtar m. m.

Vid resa av här ifrågavarande beskaffenhet äger envar resande uppbära ersättning motsvarande kilometerpenningarna.

9 §.

Där ej enligt gällande taxa förrättningsman är befriad från erläggande av bro-, väg- eller färjavgift, är han berättigad till gottgörelse för av honom erlagd dylik avgift.

10 §.

Nödgas förrättningsman vid förrättning företaga särskild resa för erhållande av nattkvarter, äger han därför åtnjuta ersättning enligt bestämmelserna i detta reglemente, dock icke med högre belopp än som motsvarar traktamente för en natt; men om eljest avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersätt-

ning beräknas, såsom hade förrättningen eller resan utan dylikt avbrott fortgått.

11 §.

Har vid resa med järnväg förrättningsman nattetid begagnat plats i sovagn, utgår gottgörelse för sovplats i den vagnsklass, som jämlikt 1 § är bestämd för den reseklass, förrättningsmannen tillhör.

12 §.

Har resande för färd från förrättningsställe använt samma fortskaffningsmedel som för ditresan och för väntningen måst utgiva gottgörelse, är han berättigad till ersättning för vad han utgivit i väntpenningar, dock icke med högre belopp än som motsvarar den ökning i honom tillkommande resekostnadsersättning, som skulle hava föranletts av nytt fortskaffningsmedels anlitande.

13 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för sådan förflyttning medelst fotvandring eller resdon, drivet av förrättningsmannen personligen, som till följd av förrättnings natur måste äga rum under själva förrättningen.

14 §.

Har förrättningsman måst vidkännas särskild kostnad för transport av redskap, instrument eller annan dylik icke personlig utrustning, som han för förrättnings verkställande behövt medföra, äger han undfå ersättning för vad han styrker sig hava i sådant avseende utgivit.

15 §.

Då förrättningsman avgiftsfritt använder kronans transportmedel; då han eljest färdas avgiftsfritt å järnväg, spårväg eller fartyg; då transportmedel enligt gällande bestämmelser kostnadsfritt tillhandahålles honom; eller då biljett för resan genom vederbörande myndighet utan kostnad för förrättningsmannen anskaffas, utgår icke resekostnadsersättning.

Med transportmedel avses i denna paragraf icke av förrättningsmannen personligen drivet resdon.

16 §.

Ersättning för resa till förrättning må beräknas från förrättningsmannens bostad, stationsort eller annan plats inom hans tjänstgöringsområde, där han i tjänsteärende befinner sig, eller ock från ort, där han för fullgörande av allmänt uppdrag vistas; och gäller motsvarande för resa från förrättningsstället.

Förrättningsman, som är bosatt utom sitt tjänstgöringsområde, vare ej berättigad till ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsområdets gräns. Är förrättningsman, som ej har visst tjänstgöringsområde,

bosatt utom den vanliga tjänstgöringsorten, äger han icke åtnjuta ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsorten.

Om förrättningsman före en förrättnings början till följd av annat allmänt uppdrag uppehåller sig å förrättningsstället, njute han ej ersättning för resa dit. Ersättning må ej heller beräknas för resa från förrättningsstället, om förrättningsmannen efter förrättningsens slut på grund av allmänt uppdrag där kvarstannar.

17 §.

Traktamentsersättning må icke åtnjutas för förrättning, som det åligger förrättningsman att verkställa på grund av innehavande befattning och som utföres å hans bostads- eller tjänstgöringsort eller på avstånd ej överstigande 3 kilometer därifrån eller, beträffande stad, köping eller därmed jämförligt samhälle, från gränsen för det planlagda område, inom vilket han har sin bostad eller tjänstgöring.

18 §.

I de fall, då förrättningsman på grund av gällande bestämmelse erhåller kostnadsfri inkvartering eller på statens bekostnad innehar sovplats å järnväg eller liggplats å fartyg, utgår icke traktamente för natt.

19 §.

Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamentsersättning utgå även för den tid, varunder uppehållet ägt rum, dock högst under 14 dygn.

Förrättningsman, som är berättigad till traktamentsersättning, äger åtnjuta sådan jämväl för helgdagar, som han i anledning av förrättning tillbringar utom hemorten.

20 §.

Då under samma resa företagas två eller flera förrättningar, för vilka kostnaden utgår av olika anslag eller medel, skall resekostnads- och traktamentsersättningen för förrättningarna fördelas i förhållande till den gottgörelse, som för varje särskild förrättning bort utgå, därest förrättningarna ägt rum var för sig.

21 §.

Till befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av den, som påkallat förrättningen, må icke av statsmedel utgå traktamente för dygn, som använts allenast till dylik förrättning. Om sådan förrättningsman under ett dygn verkställer både resa och förrättning, äger han att av statsmedel åtnjuta fyllnad i arvodet, så att ersättningen i sin helhet för dygn räknat kommer att uppgå till fullt traktamente enligt detta reglemente.

22 §.

Därest förrättningsman för reseutgifters bestridande är i behov av förskott, må, på därom gjord ansökan, lämpligt sådant kunna av vederbörande myndighet lämnas honom.

23 §.

I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas:
resans ändamål;
författning, instruktion eller särskilt förordnande, på grund varav förrättningen ägt rum;
tiden för avresa och återkomst samt de dagar, under vilka förrättning och resor företagits;

det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet samt den vagnsklass å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits; ävensom tilläventyrs uppuret förskott till reseutgifternas bestridande.

Vid sådan gemensam färd, som avses i 8 §, skall den främste bland förrättningsmännen i sin reseräkning lämna uppgift å deltagarna i färden.

När förrättning ägt rum på grund av skriftligt förordnande, bör detta i huvudskrift eller bestyrkt avskrift bifogas räkningen.

Befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av enskilda men av statsmedel undfår ersättning för resekostnaden, skall vid sina räkningar foga dagböcker, så uppställda, att ur dem erhålles upplysning om dagen och timmen för varje förrättnings början och slut.

24 §.

Räkning å resekostnads- och traktamentsersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom sex månader efter det resan eller förrättningen avslutats.

25 §.

Såsom tjänstefel anses, om mot bättre vetande i reseräkning lämnas oriktig uppgift i syfte att utbekomma högre ersättning än som enligt detta reglemente bör utgå.

26 §.

Om tillämpning av detta reglemente vid resor i statens ärenden utom rikets gränser förordnar Kungl. Maj:t.

Därest förrättningsman vid resa utom riket tillerkännes högre traktamente än i detta reglemente sägs, skall vid färd från land, där lägre traktamente uppbäres, till land, där högre sådant utgår, det högre traktamentet uppbäras från och med den dag, respektive natt, varunder ankomsten till hamn eller station i det senare landet ägt rum, och vid färd i omvänd riktning traktamentet efter enahanda grund nedsättas.

Detta reglemente träder i kraft den — — —.

Genom detta reglemente upphäves

dels resereglementet den 13 december 1907 (nr 131) jämte vad som i särskilda författningar eller föreskrifter finnes stadgat rörande förrättningsmans rätt till resekostnads- och traktamentsersättning enligt viss klass i resereglemente, i den mån sådant stadgande strider mot här ovan givna bestämmelser,

dels ock kungörelsen den 25 februari 1916 (nr 65) angående rätt för förrättningsman, som enligt resereglementet är berättigad till resekostnadsersättning, att vid färd å järnväg åtnjuta ersättning för erlagd avgift för inskrivning av resgods.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen

dels en motion (I: 222), däruti hemställts, att riksdagen vid avgivande av yttrande över Eders Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente ville bland annat som sin mening uttala,

beträffande § 2:

att de föreslagna traktamentsbeloppen för dag böra genomgående ökas med 1 krona under samtidigt minskande av de föreslagna traktamentena för natt med motsvarande belopp;

beträffande § 11:

att ersättning för nattetid begagnad plats i sovvagn bör utgå med priset för sovplats i den vagnsklass, som i verkligheten använts; samt

beträffande § 18:

att förrättningsman, som nattetid med järnväg eller fartyg inträffar på eller avreser från annan ort än hemorten, bör hava rätt till såväl fri sovplats som traktamente för natt;

dels en motion (II: 324), däruti bland annat hemställts, att i 1 § må ur tabellen utgå orden »Motorcykel, av förrättningsman personligen drivet resdon eller fotvandring»;

dels en motion (II: 369), däruti hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 ville besluta uppdraga åt Kungl. Maj:t att verkställa utredning angående ersättning till nämnder och kommittéer i allmänt uppdrag och till riksdagen inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda;

dels en motion (II: 372), däruti hemställts, att riksdagen vid avgivande av yttrande över Eders Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente, som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 95, ville som sin mening uttala

beträffande 11 §:

att ersättning för nattetid begagnad plats i sovvagn bör utgå med priset för sovplats i den vagnsklass, som i verkligheten använts;

beträffande 18 §:

att förrättningsman, som mellan kl. 10 e. m. och kl. 8 f. m. avreser från eller inträffar på annan ort än hemorten, skall hava rätt till såväl fri sovplats som nattraktamente,

Innan riksdagen ingår i närmare granskning av de olika bestämmelserna i Eders Kungl. Maj:ts förslag till allmänt resereglemente, har riksdagen ansett sig böra till behandling upptaga ett spörsmål av mera allmän räckvidd.

Tidigare har resereglementet utfärdats av Kungl. Maj:t, utan att riksdagens medverkan härtill ansetts erforderlig. Under de senaste åren har emellertid Eders Kungl. Maj:t ansett sig böra underställa riksdagens prövning vissa frågor om rese- och traktamentsersättning. I förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t nu begärt riksdagens yttrande över ett förslag till nära nog fullständigt nytt resereglemente. Härav framgår, att utvecklingen gått därhän, att riksdagens medverkan i allt större utsträckning tagits i anspråk vid fastställandet av resereglementets bestämmelser. Med hänsyn till den avgörande betydelse resereglementet äger för beräkandet av ett flertal anslag under de olika huvudtitlarna, synes det riksdagen, som om därför numera bör från riksdagens sida intagas den ståndpunkten, att resereglementet, i likhet med flertalet andra reglementen, som avse statens befattningshavare tillkommande förmåner, bör fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt. Detta utesluter givetvis icke, att förrättningsmännens fördelning å särskilda rese- och traktamentsklasser sker av Eders Kungl. Maj:t. Riksdagen förutsätter dock, att dessförinnan vederbörande lönenämnder beredas tillfälle att yttra sig i denna fråga.

Riksdagen övergår här efter att närmare behandla det föreliggande förslaget till resereglemente. Härvid har riksdagen till en början funnit, att förslaget innehåller åtskilliga nya bestämmelser med ganska stor räckvidd. Sålunda hava i förslaget upptagits icke blott ett flertal nya färdsätt, utan även en genomgående revision skett av de i det nuvarande reglementet intagna bestämmelserna angående dagtraktamente. En sådan ingående förändring i resereglementets föreskrifter måste givetvis bliva av stor betydelse för statsförvaltningen i allmänhet. Särskilt gäller detta de myndigheter, som hava att verkställa granskning av ingivna reseräkningar, och det synes riksdagen, som om särskilt för dessa myndigheters del det vore fördelaktigt, att en viss tid fastställdes, under vilken ett nytt resereglementes lämplighet kunde bliva ur olika synpunkter prövad. Även i ett annat avseende torde det emellertid vara av vikt att, innan ett resereglemente slutligt fastställs, erhålla den erfarenhet, som kan anses möjlig att vinna. Riksdagen syftar härvid på de ekonomiska konsekvenser i avseende å utgifterna under anslagen till rese- och traktamentspenningar, som torde bliva en följd av en förändring i resereglementets allmänna grunder. Enär någon närmare utredning härom icke föreligger i Eders Kungl. Maj:ts proposition, har riksdagens vederbörande utskott ansett sig böra söka erhålla åtminstone någon mera bestämd uppfattning om vilka kostnader, som reglementsförslaget skulle föra med sig. Utskottet

har därför låtit verkställa en omräkning i enlighet med reglementsförslagets föreskrifter av till statskontoret ingivna reseräkningar från åtskilliga befattningshavare. En närmare redogörelse för resultatet härav framlägges i nedanstående sammanställning.

Befattningshavare	Ersättning enligt 1907 års resereglemente med			Ersättning enligt Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente			Ökning	Minskning
	traktamentsersättning	reseersättning	summa	traktamentsersättning	reseersättning ¹	summa		
Förste byråinspektör i kontrollstyrelsen ...	48 —	167 20	215 20	39 —	84 20	123 20	—	92 —
Förste byråinspektör i kontrollstyrelsen ...	400 —	467 —	867 —	429 —	335 40	764 40	—	102 60
Byråinspektör i kontrollstyrelsen	144 —	269 25	413 25	149 —	173 25	322 25	—	91 —
Statskonsulent	3,264 —	1,615 90	4,879 90	4,172 —	1,450 80	5,622 80	742 90	—
E. byråingenjör i lantbruksstyrelsen	494 —	2,832 90	3,326 90	663 —	1,962 81	2,625 81	—	701 09
Fattigvårdskonsulent..	260 —	779 80	1,039 80	325 —	680 15	1,005 15	—	34 15
Yrkesinspektörsassistent	195 —	266 50	461 50	249 —	271 40	520 40	58 90	—
E lantmätare	1,712 75	86 80	1,799 05	2,287 50	82 20	2,369 70	570 65	—
Gymnastikinspektör...	576 —	793 85	1,369 85	612 —	835 75	1,447 75	77 90	—
Folkskoleinspektör ...	1,168 —	1,881 —	3,049 —	1,397 —	1,573 70	2,970 70	—	78 30
Lantbruksstipendiat...	200 —	338 95	538 95	288 —	469 70	757 70	218 75	—
							1,669 10	1,099 14
							Nettoökning 569.96	

¹ Ersättningen beräknad under förutsättning att taxeaubobil i allmänhet kommit till användning.

Av sammanställningen synes det riksdagen framgå, att reglementsförslaget icke kan anses för statsverket medföra någon kostnadsbesparing i förhållande till nu gällande bestämmelser. Huruvida någon kostnadsökning skulle bli följden av detsammans tillämpning, har riksdagen icke av tillgängligt materiel kunnat bedöma. En genomgående överflyttning av kostnaderna från resekostnader till traktamentskostnader föranleder däremot förslaget. Det torde emellertid böra uppmärksammas, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågasatt, att särskilda föreskrifter beträffande åtskilliga grupper av befattningshavare, vilka på grund av sin tjänstgöring ofta måste företaga resor, borde meddelas, i avsikt att för dessas del under vissa förutsättningar reducera traktamentsersättningarna. Huru en tillämpning av dessa särskilda föreskrifter kommer att ställa sig, synes icke kunna bedömas med ledning av de meddelade uppgifterna.

Jämväl inplaceringen av de särskilda befattningshavarna m. fl. i olika rese- och traktamentsklasser måste utöva ett väsentligt inflytande på de kostnader, reglementsförslaget skulle föra med sig. Några fullständiga uppgifter härom hava icke förelagts riksdagen, och riksdagen har alltså haft svårt att bedöma det ekonomiska resultatet härav.

De ovan anförda synpunkterna beträffande resekostnaderna vid reglements-

förslagets tillämpning hava stärkt riksdagen i den uppfattningen, att ett definitivt fastställande av reglementet icke för närvarande bör ske. Riksdagen har därför ansett lämpligt, att reglementet allenast provisoriskt fastställas att lända till efterrättelse under omkring två års tid, för att därunder erfarenheter rörande dess tillämpning på olika områden må kunna samlas, varefter riksdagen synes kunna besluta om reglementets definitiva antagande.

Vid en närmare granskning av reglementsförslagets olika detaljer har riksdagen kommit till den uppfattningen, att, även om det nu endast gäller ett provisoriskt reglemente, vissa förändringar i Eders Kungl. Maj:ts förslag böra göras. Till en början synes det riksdagen, som om antalet av de olika färdsätt, som av Eders Kungl. Maj:t i reglementets 1 § föreslagits skola införas, kunde i någon mån minskas. Sålunda synes såväl »omnibus» som »motorecykel, av förrättningsmannen personligen drivet resdon eller fotvandring» böra såsom färdsätt ur reglementet utgå. Härvid är att märka, att det knappast kan äläggas förrättningsman att begagna sig av dylika färdsätt och att de såväl på grund härav som av praktiska skäl icke särdeles ofta torde ifrågakomma. I de fall, då något av nyssnämnda färdsätt skulle komma till användning, synes ersättning böra få beräknas efter samma grunder, som stadgats för hästskjuts.

Vad därefter beträffar den i 2 § berörda frågan om traktamentsersättningens belopp, har riksdagen icke funnit något att erinra mot att särskilda traktamentsbelopp för dag och natt bestämmas, och delar riksdagen den av Eders Kungl. Maj:t uttalade uppfattningen, att natttraktamente icke må medgivas, då ersättning för sovplats utgår. Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna reduceeringen av de nuvarande traktamentsklassernas antal från 6 till 5 torde kunna medföra en kostnadsökning, som för närvarande ej kan bedömas. Riksdagen har därför ansett, att antalet traktamentsklasser bör bibehållas vid 6 och alltså ytterligare en traktamentsklass införas, uppdragande 9 kronor i traktamentsersättning för dygn. Härav föranledes givetvis en förskjutning av förrättningsmännens inplacering i de olika klasserna. De i motionen I:222 anförda skälen för överflyttande av en krona i varje traktamentsklass från natttraktamentet till dagtraktamentet har riksdagen funnit vara bärande och har därför ansett härav påkallad jämkning i traktamentsbeloppen böra ske.

Enligt riksdagens mening bör traktamentsersättningen i de särskilda klasserna bestämmas på följande sätt:

Traktamentsklasser.

	A	B	C	D	E	F
För dag	16	14	12	10	8	6
För natt	8	7	6	5	4	3
Tillhopa för dygn	24	21	18	15	12	9.

I anledning av vad riksdagen sålunda beträffande 1 och 2 §§ föreslagit, erfordras vissa jämkningar beträffande därefter följande paragrafer. Detta har även av riksdagen iakttagits vid uppgörande av det vid denna skrivelse fogade förslag till allmänt resereglemente (bilaga). Beträffande vissa andra detaljer i reglementsförslaget har emellertid riksdagen, huvudsakligen med anledning av därom motionsvis framställda yrkanden, ansett sig böra vidtaga vissa förändringar.

Sålunda har riksdagen ansett lämpligt, att ersättning för sovplatsbiljett å järnväg utgår efter samma grunder, som av Eders Kungl. Maj:t föreslagits i fråga om ersättning för tågbiljett, och att alltså ersättning för sovplatsbiljett bör utgå efter den vagnsklass, som verkligen kommit till användning. Härav påkallas jämkningar i såväl 1 som 11 §§.

Beträffande den i 8 § intagna bestämmelsen i fråga om förrättningsresa, där två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava färdats samma väg med taxeaomobil, hästskjuts eller annat fortskaffningsmedel, har riksdagen allenast velat framhålla, att dessa bestämmelser icke rimligtvis böra så tolkas, att vederbörande förrättningsmäns bekvämlighet onödigtvis asidosättes. Sålunda synes man exempelvis icke böra fordra, att, då en mindre aomobil kommer till användning, flera personer än två behöva beredas plats i densamma.

Vad 19 § beträffar, har riksdagen allenast velat föreslå den formella jämkningen, att ordet »hemorten» ändras till »bostads- eller tjänstgöringsorten».

Vad beträffar föreskriften i 24 § att räkning å resekostnads- och trakamentsersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom sex månader efter det resan eller förrättningen avslutats, synes den jämkningen böra göras, att tidsbegränsningen bestämes till tre månader. Därjämte synes böra i paragrafen inflyta en föreskrift därom, att, då förskott av statsmedel uppburits för viss resa, ersättningsräkningen skall avgivas inom den kortare tid, som vederbörande myndighet må fastställa. Härigenom synes nämligen riksdagen en redan för närvarande ofta tillämpad praxis, att viss kortare tid fastställes för redovisning, böra utsträckas att gälla åtminstone alla de fall, då en befattningshavare för resas företagande uppburit förskott.

Slutligen har riksdagen ansett sig böra ifrågasätta, huruvida det icke måste anses nödvändigt att tidpunkten för reglementets ikraftträdande något framflyttas. Otvivelaktigt måste det för vederbörande förrättningsmän och myndigheter medföra högst betydande olägenheter om reglementet redan den 1 juli 1925 skulle träda i kraft. Framförallt måste utfärdandet av den mängd av särskilda följdförfattningar, som tillhöra reglementet, kräva åtskillig tid och därjämte böra vederbörande beredas möjlighet att taga del av de nya föreskrifterna, innan desamma skola träda i tillämpning. Riksdagen anser därför lämpligt, att reglementet träder i kraft den 1 augusti 1925 för att gälla till och med den 30 juni 1927.

Vad beträffar den i motionen II:369 väckta frågan om utredning av spörsmålet om ersättning till nämnder och kommittéer i allmänt uppdrag anser riksdagen visserligen denna fråga icke böra av riksdagen till prövning upptagas, men synes det riksdagen önskvärt, att en undersökning, huruvida mera generella bestämmelser härom erfordras, verkställas av Eders Kungl. Maj:t.

Till slut har riksdagen i detta sammanhang velat beröra det av riksdagens revisorer vid upprepade tillfällen behandlade spörsmålet om en ändamålsenlig planläggning av vederbörande förrättningsmäns tjänsteresor samt rörande myndigheternas skyldighet att vaka häröver. Då betydande besparingar å reseanslagen lära kunna uppstå, därest noga övervakas, att förrättningsmännens resor ordnas på det såväl med hänsyn till förrättingarnas utförande som med avseende på kostnadernas nedbringande lämpligaste sättet, har riksdagen ansett sig böra särskilt uttala sin förväntan, att Eders Kungl. Maj:t vidtager de åtgärder för ändamålet, som kunna befinnas påkallade.

I anslutning till vad riksdagen sålunda anført, har riksdagen låtit utarbета bifogade förslag till allmänt resereglemente, vilket jämväl upptager vissa smärre, här ovan ej berörda formella jämkningar i Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt ovanberörda motioner (I: 222, II: 324 och 372) för sin del antagit vid denna skrivelse fogade förslag till allmänt resereglemente.

Stockholm den 5 juni 1925.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga.

Förslag
till
Allmänt resereglemente.

1 §.

Där enligt allmän författning eller särskild föreskrift resekostnadsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning i enlighet med vad för nedannämnda tre reseklasser här finnes bestämt.

Färdsätt	Klass I	Klass II	Klass III
Järnväg	I klass plats	II klass plats	III klass plats
Fartyg	Enskild hytt med högst 2 liggplatser	Hyttplats	Salongsplats
Spårväg			
Taxeautomobil	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.
Hästskjuts eller annat färdsätt än ovan nämnts	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.

Vid resa på järnväg utgår icke ersättning för *avgift* till högre vagnsklass än som verkligen använts.

Med fartyg avses i detta reglemente farkost, som är underkastad sjövärdighetsbesiktning av fartygsinspektionen. Vid resa å fartyg utgår icke ersättning för dyrare plats än som verkligen använts.

Med taxeautomobil avses automobil i yrkesmässig trafik utom *s. k. linjef trafik*. Avgift för taxeautomobil beräknas efter den lägsta fastställda taxa, som för resan kunnat ifrågakomma.

Lega för häst utgår med det för orten fastställda maximibeloppet av dylik lega för kilometer räknat. Har den resande måst vidkännas resekostnad

till högre belopp än maximilegan, äger han undfå gottgörelse för vad han visar sig hava utgivit.

I kilometerpenningarna inbegripes ersättning för hämtning av skjuts, akdonslega samt s. k. beställningspenningar.

2 §.

När enligt allmän författning eller särskild föreskrift traktamentsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning enligt någon av nedannämnda traktamentsklasser.

	T r a k t a m e n t s k l a s s e r					
	A	B	C	D	E	F
För dag	16 kronor	14 kronor	12 kronor	10 kronor	8 kronor	6 kronor
„ natt	8 „	7 „	6 „	5 „	4 „	3 „
Tillhoppa för dygn	24 kronor	21 kronor	18 kronor	15 kronor	12 kronor	9 kronor

Dygnet räknas från klockan 12 midnatt.

Med dag avses i detta reglemente tiden mellan klockan 6 förmiddagen och midnatt, med natt den övriga delen av dygnet.

3 §.

Kungl. Maj:t bestämmer till vilken rese- och traktamentsklass, förrättningsman är att hänföra.

Den befattning, i utövning varav förrättning äger rum, men icke annan tjänstegrad, tjänstklass, fullmakt eller värdighet är bestämmande i fråga om den ersättning, som skall utgå.

Den, som förordnas att uppehålla högre befattning än han själv innehar, åtnjuter ersättning efter den befattning han sålunda bestrider.

Till förrättning må icke förordnas eller kommenderas någon av högre tjänstegrad eller tjänstklass än ärendets vikt fordrar.

4 §.

Resekostnadsersättning utgår efter det eller de olika sätt att färdas, som för resan verkligen använts, dock att ersättningen icke må beräknas med högre belopp än som skulle hava utgått, därest förrättningsmannen begagnat sig av den väg och det färd sätt, som med hänsyn till resans ändamål samt för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och traktamentskostnad eller eljest varit lämpligast. Vid beräkandet av denna sammanlagda kostnad skall traktamente medräknas, även om sådant icke utgår till förrättningsmannen av statsmedel.

Har förrättningsman att verkställa flera förrättningar i följd, böra de

däruv föränledda resorna, såvitt lämpligen ske kan, så anordnas, att kostnaden för statsverket i största möjliga mån nedbringas.

5 §.

För färd, som ej överstiger 1 kilometer, utgår icke resekostnadsersättning.

Vid resa med annat fortskaffningsmedel än järnväg, fartyg eller spårväg utgår resekostnadsersättning allenast för färd, som äger rum utom stads, köpings eller därmed jämförligt samhälles planlagda område. Företages med ett och samma fortskaffningsmedel färd mellan ett planlagt område och ort, belägen mer än 1 kilometer utanför samma område, utgår dock ersättning jämväl för den del av färden, som äger rum inom det planlagda området.

6 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för längre väg än som verkligen tillryggalagts, där ej enligt gällande taxa avgift erlagts för viss minimiväglängd. I dylikt fall må jämväl kilometerpenningar beräknas för samma väglängd.

Överskjutande del av kilometer räknas såsom hel kilometer.

7 §.

Om till kostnadens nedbringande tur- och retur- eller annan dylik biljett kunnat användas och sådant låtit sig på förhand beräkna, må resekostnadsersättning icke utgå med högre belopp än som vid användande av sådan biljett skolat tillkomma den resande.

8 §.

När vid förrättningsresa två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava att färdas samma väg med taxeaomobil, hästskjuts eller fortskaffningsmedel, för vilket enligt 1 § ersättning beräknas såsom för hästskjuts, skall, där sådant låter sig göra och befinnes ägnat att nedbringa resekostnaden, den främste bland förrättningsmännen anskaffa för samtliga förrättningsmän erforderliga fortskaffningsmedel och mot ersättning förskjuta kostnaden därför, inberäknat utgifter för hämtning av skjuts, åkdonslega samt s. k. beställnings- och väntpenningar. Det åligger honom att meddela i sammanhang med resan erforderliga bestämmelser, såsom rörande färdtagarnas fördelning på åkdon eller båtar m. m.

Vid resa av här ifrågavarande beskaffenhet äger envar resande uppbära ersättning motsvarande kilometerpenningarna.

9 §.

Där ej enligt gällande taxa förrättningsman är befriad från erläggande av bro-, väg- eller färjavgift, är han berättigad till gottgörelse för av honom erlagd dylik avgift.

10 §.

Nödgas förrättningsman vid förrättning företaga särskild resa för erhållande av nattkvarter, äger han därför åtnjuta ersättning enligt bestämmelserna i detta reglemente, dock icke med högre belopp än som motsvarar traktamente för en natt; men om eljest avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersättning beräknas, såsom hade förrättningen eller resan utan dylikt avbrott fortgått.

11 §.

För plats i sovvagn utgår gottgörelse endast om förrättningsman nattetid begagnat sig av sådan plats.

12 §.

Har resande för färd från förrättningsställe använt samma fortskaffningsmedel som för ditresan och för väntningen måst utgiva gottgörelse, är han berättigad till ersättning för vad han utgivit i väntpenningar, dock icke med högre belopp än som motsvarar den ökning i honom tillkommande resekostnadsersättning, som skulle hava föranletts av nytt fortskaffningsmedels anlitande.

13 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för sådan förflyttning medelst fotvandring eller resdon, drivet av förrättningsmannen personligen, som till följd av förrättnings natur måste äga rum under själva förrättningen.

14 §.

Har förrättningsman måst vidkännas särskild kostnad för transport av redskap, instrument eller annan dylik icke personlig utrustning, som han för förrättnings verkställande behövt medföra, äger han undfå ersättning.

15 §.

Då förrättningsman avgiftsfritt använder kronans transportmedel; då han eljest färdas avgiftsfritt å järnväg, spårväg eller fartyg, då transportmedel enligt gällande bestämmelser kostnadsfritt tillhandahålles honom; eller då biljett för resan genom vederbörande myndighet utan kostnad för förrättningsmannen anskaffas, utgår icke resekostnadsersättning.

16 §.

Ersättning för resa till förrättning må beräknas från förrättningsmannens bostad, stationsort eller annan plats inom hans tjänstgöringsområde, där han i tjänsteärende befinner sig, eller ock från ort, där han för fullgörande

av allmänt uppdrag vistas; och gäller motsvarande för resa från förrättningsstället.

Förrättningsman, som är bosatt utom sitt tjänstgöringsområde, vare ej berättigad till ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsområdets gräns. Är förrättningsman, som ej har visst tjänstgöringsområde, bosatt utom den vanliga tjänstgöringsorten, äger han icke åtnjuta ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsorten.

Om förrättningsman före en förrättnings början till följd av annat allmänt uppdrag uppehåller sig å förrättningsstället, njute han ej ersättning för resa dit. Ersättning må ej heller beräknas för resa från förrättningsstället, om förrättningsmannen efter förrättningsens slut på grund av allmänt uppdrag där kvarstannar.

17 §.

Traktamentsersättning må icke åtnjutas för förrättning, som det åligger förrättningsman att verkställa på grund av innehavande befattning och som utföres å hans bostads- eller tjänstgöringsort eller på avstånd ej överstigande 3 kilometer därifrån eller, beträffande stad, köping eller därmed jämförligt samhälle, från gränsen för det planlagda område, inom vilket han har sin bostad eller tjänstgöring.

18 §.

I de fall, då förrättningsman på grund av gällande bestämmelse erhåller kostnadsfri inkvartering eller på statens bekostnad innehar sovplats å järnväg eller liggplats å fartyg, utgår icke traktamente för natt.

19 §.

Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamentsersättning utgå även för den tid, varunder uppehållet ägt rum, dock högst under 14 dygn.

Förrättningsman, som är berättigad till traktamentsersättning, äger åtnjuta sådan jämväl för helgdagar, som han i anledning av förrättning tillbringar utom *bostads- eller tjänstgöringsorten*.

20 §.

Då under samma resa företagas två eller flera förrättningar, för vilka kostnaden utgår av olika anslag eller medel, skall resekostnads- och traktamentsersättningen för förrättningarna fördelas i förhållande till den gottgörelse, som för varje särskild förrättning bort utgå, därest förrättningarna ägt rum var för sig.

21 §.

Till befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av den, som påkallat förrättningen, må icke av statsmedel utgå traktamente

för dygn, som använts allenast till dylik förrättning. Om sådan förrättningsman under ett dygn verkställer både resa och förrättning, äger han att av statsmedel åtnjuta fyllnad i arvodet, så att ersättningen i sin helhet för dygn räknat kommer att uppgå till fullt traktamente enligt detta reglemente.

22 §.

Därest förrättningsman för reseutgifters bestridande är i behov av förskott, må, på därom gjord ansökan, lämpligt sådant kunna av vederbörande myndighet lämnas honom.

23 §.

I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas:
resans ändamål;
författning, instruktion eller särskilt förordnande, på grund varav förrättningen ägt rum;
tiden för avresa och återkomst samt de dagar, under vilka förrättning och resor företagits;
det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet samt den vagnsklass å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits; ävensom tilläventyrs uppbygget förskott till reseutgifternas bestridande.
Vid sådan gemensam färd, som avses i 8 §, skall den främste bland förrättningsmännen i sin reseräkning lämna uppgift å deltagarna i färden.
När förrättning ägt rum på grund av skriftligt förordnande, bör detta i huvudskrift eller bestyrkt avskrift bifogas räkningen.
Befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av enskilda men av statsmedel undfår ersättning för resekostnaden, skall vid sina räkningar foga dagböcker, så uppställda, att ur dem erhålles upplysning om dagen och timmen för varje förrättnings början och slut.

24 §.

Räkning å resekostnads- och traktamentsersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom *tre månader* efter det resan eller förrättningen avslutats, *dock att, därest förskott enligt 22 § uppburits, räkning skall avgivas inom den kortare tid, som av vederbörande myndighet må fastställas.*

25 §.

Såsom tjänstefel anses, om mot bättre vetande i reseräkning lämnas oriktig uppgift i syfte att utbekomma högre ersättning än som enligt detta reglemente bör utgå.

26 §.

Om tillämpning av detta reglemente vid resor i statens ärenden utom rikets gränser förordnar Kungl. Maj:t.

Därest förrättningsman vid resa utom riket tillerkännes högre traktamente än i detta reglemente sägs, skall vid färd från land, där lägre traktamente uppbäres, till land, där högre sådant utgår, det högre traktamentet uppbäras från och med den dag, respektive natt, varunder ankomsten till hamn eller station i det senare landet ägt rum, och vid färd i omvänd riktning traktamentet efter enahanda grund nedsätts.

Detta reglemente träder i kraft *den 1 augusti 1925 och gäller till och med den 30 juni 1927.*

Genom detta reglemente upphäves

dels resereglementet den 13 december 1907 (nr 131) jämte vad som i särskilda författningar eller föreskrifter finnes stadgat rörande förrättningsmans rätt till resekostnads- och traktamentsersättning enligt viss klass i resereglemente, i den mån sådant stadgande strider mot här ovan givna bestämmelser,

dels ock kungörelsen den 25 februari 1916 (nr 65) angående rätt för förrättningsman, som enligt resereglementet är berättigad till resekostnadsersättning, att vid färd å järnväg åtnjuta ersättning för erlagd avgift för inskrivning av resgods.
